

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Zálešákové a soudců Mgr. Martiny Polákové a Mgr. Jiřího Vašíčka ve věci žalobkyně **S. Š.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, zastoupené JUDr. Kristinou Škampovou, advokátkou se sídlem v Brně, Pellicova 29/8a, proti žalovanému **XXXXXX**, se sídlem v XXXXX, IČ XXXXX, zastoupenému JUDr. Tomášem Kalabusem, advokátem se sídlem v Brně, Pražákova 1008/69, o 809.259,15 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 5. února 2015, č.j. 235 C 153/2011-500,

t a k t o :

Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na nákladech odvolacího a dovolacího řízení částku 57.305,20 Kč do 3 dnů od právní moci usnesení k rukám zástupce žalovaného JUDr. Tomáše Kalabuse.

O d ů v o d n ě n í :

Soud I. stupně rozsudkem ze dne 5. 2. 2015, č.j. 235 C 153/2011-500 uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni částku 24.483,44 Kč spolu s příslušenstvím, zamítl žalobu v části, v níž se žalobkyně domáhala zaplacení částky 809.259,15 Kč s příslušenstvím a uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalovanému na nákladech řízení částku 136.324,81 Kč.

K odvolání žalobkyně Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 12. dubna 2016, č.j. 15 Co 226/2015-581 ve výroku I. rozsudek soudu I. stupně potvrdil v napadeném zamítavém výroku II. a ve výroku III. o nákladech řízení a uložil žalobkyni povinnost nahradit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 42.979,20 Kč.

Výrok o nákladech odvolacího řízení odůvodnil odvolací soud ustanoveními § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o.s.ř., když náklady řízení posuzoval podle úspěchu a neúspěchu účastníků řízení ve věci.

K dovolání žalobkyně Nejvyšší soud ČR usnesením ze dne 5. dubna 2017, č.j. 28 Cdo 3808/2016-600 odmítl dovolání žalobkyně ohledně výroku I. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 4. 2016, č.j. 15 Co 226/2015-581 a zrušil výrok II. rozsudku odvolacího soudu o nákladech řízení a v tomto rozsahu věc vrátil soudu odvolacímu k dalšímu řízení. Dovolací soud poukázal na ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. a upozornil, že přiznání plné náhrady nákladů řízení účastníkovi, který měl ve věci úspěch pouze částečný, je i v případech, kdy rozhodnutí o výši plnění závisí na znaleckém posudku, postupem toliko možným. Měla-li v projednávaném sporu žalobkyně toliko dílčí úspěch, přičemž rozhodnutí o výši plnění záviselo na znaleckém posudku, bylo na odvolacím soudu, aby reagoval na návrhy žalobkyně v tomto směru a v souladu s odkazovanou judikaturou uvažil, zda není na místě postup na základě § 142 odst. 3 o.s.ř., eventuálně náležitě objasnil, proč je třeba přidržet se obecné zásady úspěchu ve věci vyjádřené v § 142 odst. 1 a 2 o.s.ř.

Odvolací soud poté znovu přezkoumal podmínky pro rozhodnutí o nákladech řízení a dospěl k závěru, že aplikace ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. není na místě.

Podle § 142 odst. 3 o.s.ř. i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu.

Nelze přehlédnout, že základní principy přiznání nákladů řízení se řídí úspěchem a neúspěchem účastníků řízení ve věci, což je upraveno v ust. § 142 odst. 1 a 2 o.s.ř.

Z dikce ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. vyplývá, že soud může přiznat plnou náhradu nákladů řízení za předpokladů uvedených v tomto ustanovení. Toto ustanovení tedy nelze chápat jako povinnost soudu toto ustanovení aplikovat a je zde ponechán prostor pro úvahu soudu, aby mohl zvážit všechny okolnosti případu při rozhodování o nákladech řízení.

Jak vyplývá z obsahu spisu, předmětem řízení byla částka 833.742,59 Kč, které se žalobkyně domáhala po žalovaném jako bezdůvodné obohacení za užívání pozemku ve vlastnictví žalobkyně.

Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 5. 2. 2015, č.j. 235 C 153/2011-500 byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 24.483,44 Kč s příslušenstvím, ve zbývajícím částce 809.259,15 Kč byla žalobkyně neúspěšná, když v tomto rozsahu byla žaloba zamítnuta.

Úspěch žalobkyně se nezměnil ani rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 12. 4. 2016, č.j. 15 Co 226/2015-581, když zamítavý výrok II. rozsudku soudu I. stupně byl potvrzen. Na tom nezměnilo nic ani usnesení Nejvyššího soudu v Brně ze dne 5. 4. 2017, č.j. 28 Cdo 3808/2016-600, když dovolání žalobkyně v tomto rozsahu bylo odmítnuto. Žalobkyně tak byla neúspěšná z 97 %, úspěšná pouze ze 3 %.

S ohledem na úspěch a neúspěch žalobkyně v projednávané věci nelze mít za to, že lze aplikovat ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. při splnění podmínky, že žalobkyně měla neúspěch v poměrně

nepatrné části. Naopak žalobkyně byla úspěšná pouze v nepatrné části a z 97 %, tedy v podstatné části, byl úspěšný žalovaný.

Odvolací soud se proto zabýval otázkou, zda rozhodnutí o výši plnění záviselo na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu.

Z obsahu spisu jednoznačně vyplývá, že žalovaný základ nároku žalobkyně, tedy úhradu za užívání pozemku ve vlastnictví žalobkyně, nezpochybňoval. Mezi účastníky byla sporná pouze výše uplatněného nároku.

Žalovaný od počátku řízení, tj. od podání vyjádření k žalobě 3. 4. 2012, upozorňoval na skutečnost, že ohledně stejného nároku za jiné období předložil již 2 znalecké posudky vypracované společnostmi Znalci a odhady – Znalecký ústav spol. s r.o. a soudního znalce Jaroslava Sedláka ve věci 248 C 217/2009, z nichž vyplývá nesprávnost tvrzení žalobkyně.

Žalobkyně svůj nárok odůvodňovala a prokazovala znaleckým posudkem JUDr. Dany Kalinové, která přihlížela k ziskovému i neziskovému využití pozemku. Žalobkyně zpochybňovala jiné znalecké posudky, které považovaly část pozemku žalobkyně využívané žalovaným jako letiště za louku a srovnávaly tedy ceny zemědělských pozemků. Žalobkyně měla za to, že předmětný pozemek neslouží k zemědělským účelům, je označen jako ostatní plocha – dopravní plocha, jedná se tedy o vzletovou a přistávací dráhu, která navazuje na hangár, účelem je provozování letecké činnosti a s tím souvisí aktivity na komerční bázi.

Soud I. stupně při svém rozhodování měl k dispozici řadu znaleckých posudků ohledně oceňování bezdůvodného obohacení žalovaným, přičemž znalecký posudek znalkyně Kalinové byl v tomto rozsahu ojedinělý. Tento znalecký posudek byl vypracován na základě zadání žalobkyně, přičemž znalkyně zcela vyhověla představám žalobkyně o důvodnosti nároku.

Z korespondence účastníků předložených soudu pak vyplývá, že žalovaný vyzýval žalobkyni k uzavření nájemní smlouvy, mezi účastníky však nedošlo k dohodě o výši nájemného.

Z celého průběhu řízení je zcela zřejmé, že žalobkyně mohla posoudit neadekvátnost výše uplatněného nároku, když znalecké posudky ve věci vypracované se při stanovení výše obvyklého nájemného diametrálně odlišovaly od znaleckého posudku znalkyně Kalinové, o který žalobkyně svůj nárok opírala. Žalovaný od počátku důvodnost nároku žalobkyně uznával, neakceptoval však výši uplatněných nároků žalobkyně, které považoval za nadhodnocené. Argumentace žalovaného v průběhu řízení se ukázala zcela opodstatněnou, když obraně žalovaného daly za pravdu v podstatě všechny znalecké posudky vyjma znaleckého posudku předloženého k důkazu žalobkyni.

Ze všech důvodů uvedených shora odvolací soud dospěl k závěru, že nelze aplikovat ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. při rozhodování o nákladech řízení ve prospěch žalobkyně. Nelze přehlédnout, že úspěch žalobkyně v řízení byl mimořádně malý, neboť dosahoval 3 % požadované částky. Naopak žalovaný byl v řízení úspěšný z 97 % a za těchto okolností je

otázkou, jak by bylo odůvodněno nepřiznání nákladů řízení požadovaných žalovaným, které mu v souvislosti s tímto řízením vznikly.

Těmto závěrům odvolacího soudu odpovídá i judikatura ve věci (viz usnesení NS ČR sp. zn. 28 Cdo 5183/2014).

V projednávané věci také nelze přehlédnout, že dovolací soud odmítl dovolání žalobkyně do výroku I. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 4. 2016, č.j. 15 Co 226/2015-581, kterým byl potvrzen výrok rozsudku soudu I. stupně v napadených výrocích II. a III., přičemž výrok III. se týkal rozhodnutí o nákladech řízení a soud I. stupně rozhodoval o nákladech řízení podle úspěchu a neúspěchu účastníků ve věci podle § 142 odst. 2 o.s.ř.

Ze všech důvodů uvedených shora dospěl odvolací soud k závěru, že v projednávané věci při rozhodování o nákladech řízení nelze aplikovat ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. Odvolací soud při rozhodování o nákladech řízení vycházel z ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalovaný byl v odvolacím řízení zcela úspěšný, když předmětem odvolacího řízení byl pouze zamítavý výrok rozsudku soudu I. stupně. Žalovanému tak vzniklo právo na náhradu nákladů odvolacího řízení po žalobkyni, které představovaly náklady za jeho zastoupení advokátem. Při odměně za 1 úkon 11.540 Kč podle vyhl. č. 177/1996 Sb. náleží žalovanému odměna za 3 úkony právní služby v odvolacím řízení (tj. vyjádření k odvolání, vyjádření k doplnění odvolání a účast u odvolacího jednání), dále náhrada hotových výdajů za 3 úkony po 300 Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky a DPH 7.459,20 Kč podle § 137 odst. 3 o.s.ř., tedy celkem 42.979,20 Kč.

V následujícím odvolacím řízení, které následovalo po zrušení části rozsudku odvolacího soudu, žalovanému účelně vynaložené náklady nevznikly.

Další náklady žalovaného představují náklady, které mu vznikly v souvislosti s dovolacím řízením, kde žalovanému za náklady za zastoupení advokátem vznikly náklady za 1 úkon právní služby (vyjádření k dovolání), 1x náhrada hotových výdajů a DPH 2.486 Kč, tedy celkem 14.326 Kč.

Celkem je tedy žalobkyně povinna nahradit žalovanému na nákladech odvolacího a dovolacího řízení částku 57.305,20 Kč.

Proti tomuto usnesení je přípustné dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. V tom případě je možno podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR u soudu, který rozhodoval v I. stupni.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Brně dne 21. září 2017

*JUDr. Eva Zálešáková, v.r.
předsedkyně senátu*

*Za správnost vyhotovení:
Jana Bártová, DiS.*